

Vörös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVI. évfolyam 4735. sz.

Szombat, 1960. május 28.

4 oldal, 20 bani

A hulladék csökkentése —
Állandó feladat (2. old.)
Uj menetrend (2. old.)
Vitrázó Dobrudza (2. old.)
A. A. Gromiko beszéde a Biztonsági Tanács május 26-i ülésén (3. old.)
Lehetséges, hogy elhalasztják Eisenhower japáni látogatását (3. old.)
900.000 amerikai ifjú szakitja fejbe az idén középiskolai tanulmányait (3. old.)

A Kisl kormány önkényesen 50 nappal meghosszabbította a parlament ülésszakát (3. old.)
Megnyit a Kommunista Munka Brigádja és Ellenjárója címűt Indított verseny legjobbjainak első öszszszövetségi értekezlete (3. old.)
Katonai államosinty Törökországban (3. old.)
Erről-arról, Innen-onnan (4. old.)

Több textilanyagot gyártunk

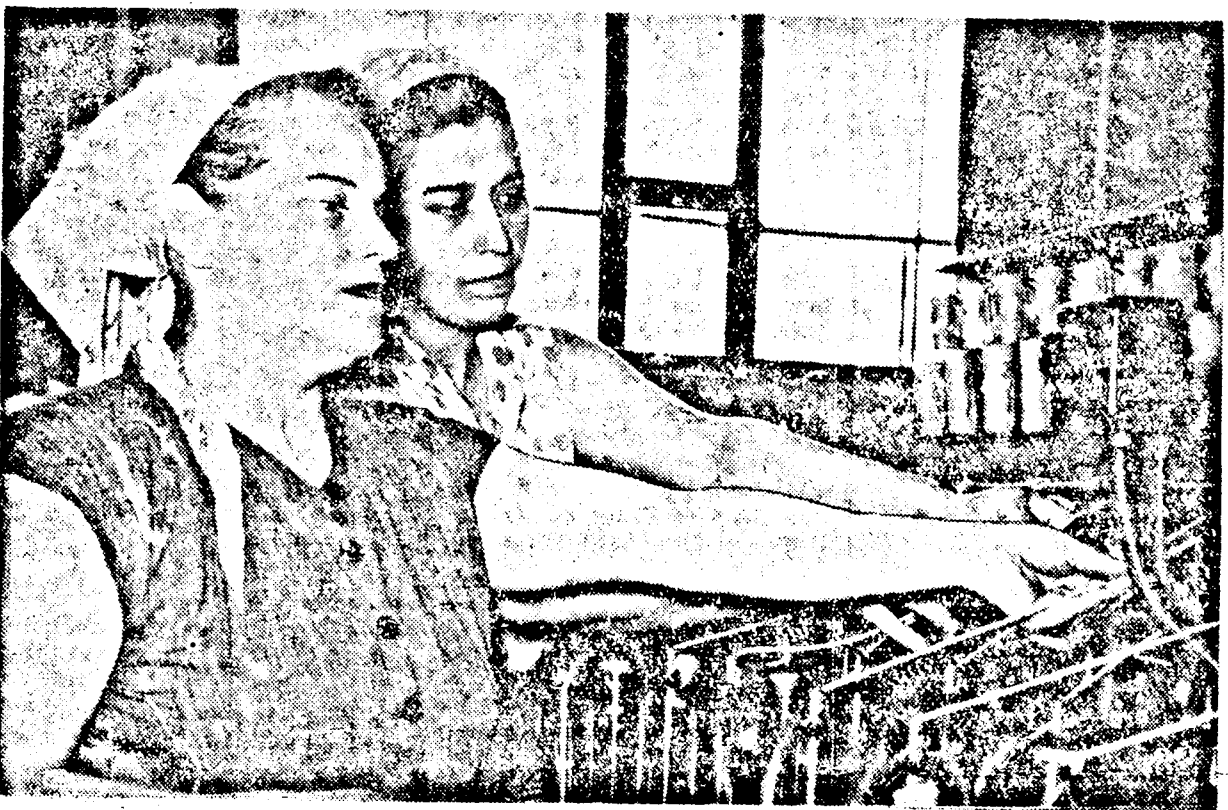
Takács Rozália selyemszövőné

AMIKOR ELOLVASTAM az Irányelvet, arra gondoltam, hogy ime újabb állomásra értünk a szocializmus építésének nagy művében. Ez az állomás alkalmas arra, számbavegyük eddigi eredményeinket, és újabb munkalendülettel induljunk most már tovább azon az úton, amelyet az RMP III. kongresszusának Irányelvet, az 1960-65 évi népgazdasági fejlesztési és a távlati gazdasági terv megjelöl.

Sok és szép feladat vár ránk, könnyűpari dolgozókra is. Dolgozó népiink életszinonának emeléséhez nagy mértékben hozzájárulhatunk mi is azzal, hogy több textilanyagot szövjünk, jobb minőségű árut készítsünk.

Nagy örömmel töltött el az Irányelvet, amely az a néhány sora, amely előírja: „Uj technológiai eljárásokat vezetünk be, illetőleg terjesztünk el és ezek segítségével olyan gyűrtetetlen anyagokat, amelyek a mosásban nem mennek össze, továbbá rugalmas és könnyebb lábbelit állítunk elő”.

Az IOIL selyemszövődjére is nagy feladat hárul az elkövetkezendő időszakban. Minden munkahelyen fokozni fogjuk lendületünket, hogy további új eredményekkel járulhassunk hozzá a dolgozók életszinonának emeléséhez.

A pamutáru termelése, becsülve a konfekciót, 400 millió folyómetrrel, a selyemkérmé, beleértve a konfekciót is 43 millió folyómetrrel növekedik 1965-ig — jelöli meg az Irányelvet. A Teba gyár fonódájában Olariu Iuliana és Onodi Erzsébet minden igyekezetével arra törekszik, hogy elősegítse a vállalat termelési feladatainak teljesítését. Tervük átlag 109 százalékos teljesítést, minőségi teljesítésük 99,8 százalékos.

Az Oktatás- és Művelődésügyi Minisztérium közli:

A hétéves iskolák (nappali, esti és látogatás nélküli tantolyamok) záróvizsgát és a VIII. osztály (illetve a pedagógiai iskolák I. osztálya) felvételi versenyvizsgát a következőképpen tartják meg:

1. A nappali, és esti tantolyam VII. osztályának előadása 1960 június 4-én befejeződik.
2. A nappali, esti és látogatás nélküli tantolyam záróvizsgát 1960 június 9. és 14. között tartják meg. A vizsga csupán szóbeli, a következő tantárgyakból: román nyelv és irodalom, matematika, a Román Népköztársaság történelme, a Román Népköztársaság földrajza, fizika (a városi iskolák tanulói számára). Illetve természetrajz (nővénytán és állattan —

a falusi iskolák tanulói számára), anyanyelv és irodalom a nemzeti kisebbségek nyelvén működő iskolák számára.

A tanulók az V.—VII. osztály tananyagából vizsgáznak.

3. A VIII. osztály (illetve a pedagógiai iskolák I. osztálya) felvételi versenyvizsgát a nyári vizsgaszakban június 18. és 26. között tartják meg az előírt helyek 70 százalékára betöltésére, illetve szeptember 1. és 6. között (ősz vizsgaszak) a fennmaradó helyek számára.

A második félévben

6,800.000 darabbal több kötöttáru

A könnyűipari államtitkárság kötszövöttáru- és konfekció vezérigazgatóságán hosszú távú gazdasági terveket a gyárak telefonjelentései: mennyi gyártanak többet az első félévben, mint az első félévben.

A végeredmény gyorsan kialakult: máusból készült női harisnya: 800 ezer pár, szuperelasztikus férfi- és gyermekharisnya: 400.000 pár, gyapottrikó cikkek: 4.000.000 darab, selymtrikó: 600.000, műfonalból

kötött trikó: 500.000 és gyapjú-takaró: 500.000 darab. Azaz, összesen 6,800.000 darabbal több, mint az első félévben.

Csakhamar valószínűleg még ez a szám sem végleges. Nincs beleszámítva az a lelkesedés, amely a kongresszus tiszteletére beindult szocialista versenyt, a III. pártkongresszus Irányelvet, amelynek megjelenése után magasabb szintre emeli, s amelyből újabb és újabb munkások születtek.

Permetezik a szőlőt

A világosi állami gazdaság palkotai alosztályán szorgos munka folyik. 120 hektáron elvégezték a kukorica-előző gépi kapálását, 90 hektáron pedig a kezikapálást is. Ezenkívül befejezték a napraforgó ritkítását. Az elmúlt napokban a 60 hektár szőlőkörleténél fejeződött be az első gépi kapálás. Most pedig a több, mint 300 hektár szőlő kötözését és permetezését végzik. Eddig el-

végezték az első kapálást, a kötözés most folyik, ugyanakkor megkezdtek a peronoszpóra elleni permetezést is. Ezzel a munkával gyorsan végeznek, mert az alosztály vezetősége gondoskodott a szükséges anyagok beszerzéséről és a munkahelyre való szállításáról. A szőlőhegyen mindenütt megtörténtek a víztároló kád-

dakat s ez lehe-
tővé teszi, hogy
gyorsan végez-
zék a permete-
zést. Az állami gazdaság dolgozói lelkesen dolgoznak, hogy ebben az évben mind a mezőgazdasági növényeknél, mind pedig a szőlőszőlőnél kimagasló terméshozamokat érjenek el.

Az újradolgozott állami gazdaság dolgozói szorgalmasan készülnek a nyári betakarítási munkálatokra. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a géppálmason utolsó simításokat végzik a kalászos gabonák betakarításához szükséges gépeken. Képviselet Petrunjel Matei, Căvinschi Samuil, Haffer Matyas, Mathis Mihai mezőgazdasági gépészek. Morschi József műhely felelőssel ellenőrzik a cséplő kombájnok javítási munkálatait.

A szövetkezeti dolgozók sem maradnak le

A Muncitorul Pieler kisipari termelőszövetkezet dolgozói jelentős eredményeket értek el a megakarítások terén. Ez jobbra a szabások érdeme. Május 25-ig 2.229 négyzetdeciméter boxbört, 2.138 négyzetdeciméter öbös-bört, huszonöt kiló talpat és jelentős mennyiségű segédanyagokat takarítottak meg. A megakarított bőr mennyiségéből 140 pár női cipőt lehet előállítani, a talp mennyiségéből pedig 50 talpalt végezhetnek el.

Mit tükröznek a takarékosági könyvecskék?

A Dimitrov-gyárban a takarékosági mozgalom egyre szélesebb teret hódít. Szinte egyetlen nap sem mulik el anélkül, hogy a részlegeken ne számolnának be a nagyjelentőségi mozgalom újabb eredményeiről. Különösen azóta sikerül még inkább nyomon követni a megakarítások értékének növekedését, amióta a gyárban bevezették az egyéni takarékosági könyvecskéket. Mire szolgál ez a piros borítólappu könyvecske, amelyből 350-et már kiosztottak a gyár különböző részlegein?

Elsősorban arra szolgálnak, hogy pontosan bejegyezzék a takarékoságokra vonatkozó vállalkozásokat és megvalósításokat. Az egyéni takarékosági könyvecskéket bevezetése igen hasznosnak bizonyult, ugyanis a bejegyzések folytán sokkal áttekinthetőbb egy-egy munkaközösségnek, brigádnak, vagy egyének megtakarítása. De lássuk csak, miről beszélnek a tények? A gyár valamennyi részlegén takarékosági könyvecskéket alapján tartják nyilván a megakarításokat. Különösen a forgószámla osztályon és az asztalos műhelyben végeztek eredményes munkát ezen a téren. A forgószámla osztályon a Farkas Ferenc vezette 13 tagú IMSZ takarékosági brigád könyvecskéjéből kitűnik, hogy a fiatalok 6.000 lej megtakarítást vállaltak április elején. Eddig, a fékháromszögek szerelésénél idő- és anyagmegtakarítással mintegy 2.831 lej sikerült megvalósítani. A Se-lejan Ioan vezette komplex újítási brigád 25.000 lej értékű megakarításra tett ígéretet. Áprilisban és május első felében 17.607 lej sikerült elérniük. Eredmények értékét nagyban növelte az a két újítás is, amelyet ebben az időszakban nyújtottak be.

Az asztalos műhelyben 22 takarékosági könyvecskét osztottak ki. A bejegyzéseket, a

takarékosági mozgalom eredményének ellenőrzését itt egy mesterekből és egy mérnökből álló kollektíva végzi. Az eddigi vállalkozások és azok valóra váltása terén Horváth Antal kárpi-tos komplex takarékosági brigádja jár az élen. Százötven-ezer lej értékű vállalkozásukból eddig már 125.929 lejes megtakarítást jegyeztek be. A gépasztalosok közül a háromtagú előrajzolókból álló takarékosági brigád 17.960 lejes vállalkozásból 5.458 lejt valószínűsített meg.

A fenti eredmények a dolgozók lelkesedését igazolják, azt, hogy minden erejükkel támogatják a kibontakozó takarékosági mozgalmat.

2193 pár gyermekcipő felsőrész

Két ifjúsági brigád egymással versenyezve harcol a mind nagyobb megtakarításokért a Libertatea cipőgyár szabásati részlegén.

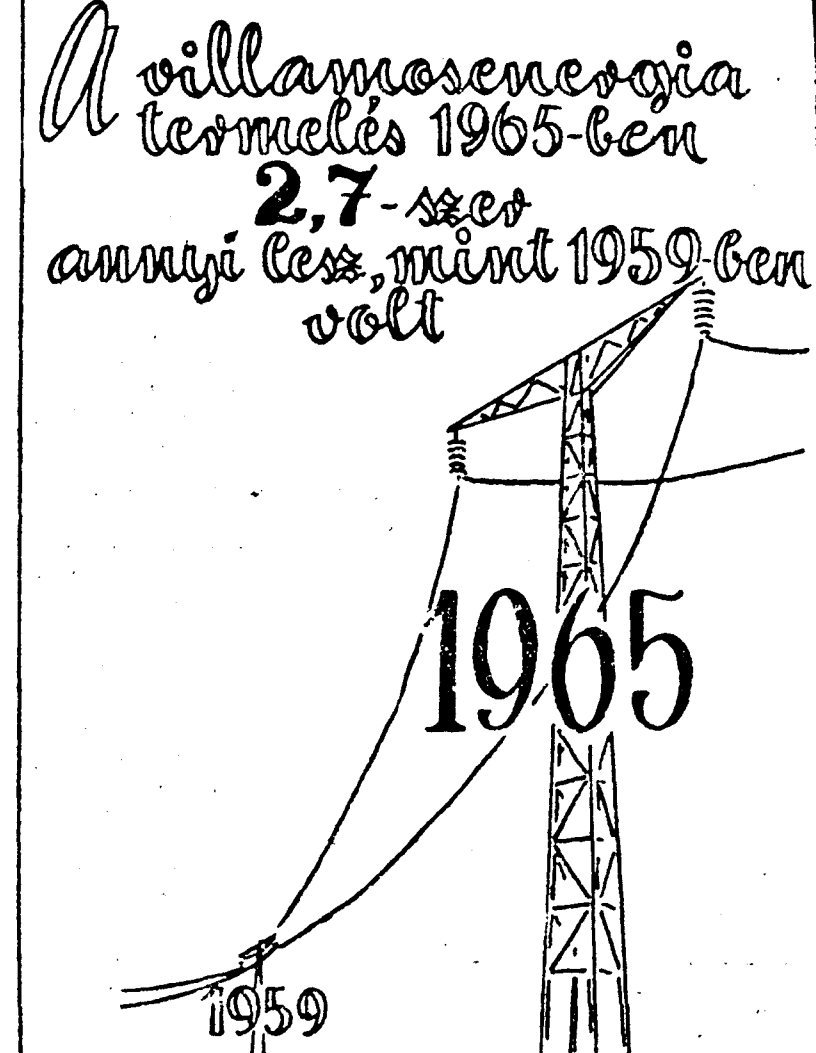
Az egymás mögött sorakozó szabászatok között Antochi Mihai, az Ilie Pintilie-brigád vezetője felmutatja a megakarítási könyvecskéit, amelyből kitűnik, hogy május 1-től 24-ig a brigád tagjai 13.080 négyzetdeciméter bőrt takarítottak meg. Egyénileg Faragó György 1836, Moldovan Elena 1237 és Usca Mihai 1075 négyzetdeciméter bőrt megakarításával tűntek ki.

A Filimon Sirbu brigád vezetője Kati István. A brigád az említett időszakban 11.051 négyzetdeciméter bőrt megakarítását érte el. Egyénileg Kohut János 1415, Berce János 1329 négyzetdeciméter bőrt megakarításával tűnt ki.

Filó József elvtárs, a szabásati részleg mestere, a két brigád teljesítményét összevetve megállapította, hogy a két brigád által megakarított anyagból 2193 pár gyermekcipő felsőrész készíthető el.

A napokban

A Libertatea gyár cipőrészlegéről népes csoport látogatott el a Teba gyárba. A csoportot Kovács Lajos, a Teba gyár IMSZ alapszervezetének titkára vezette végig a gyár valamennyi részlegén. Megmutattak a kiváncsiakodóknak minden munkafolyamatot. A vendégek sokáig járták a hatalmas gyárat. Üzemosztályról üzemosztályra vezették őket, gépcsoporttól gépcsoportig haladva figyelték, hogyan lesz ennyi szorgalmas, ügyeskedő dolgozó munkája nyomán a nyersanyagból új ruhaanyag, vagy a hó színével veteződő váson. Csodálkozással vegyes

„A villamosenergia termelés gyorsabb ütemben fog növekedni, mint az ipar egészében, hogy kielégítse az összes népgazdasági ágak szükségleteit és biztosítsa az új technika bevezetését és fejlesztését a termelési folyamatok villamosítása, gépesítése és automatizálása útján.

1965-ben a villamosenergia termelés hozzávetőlegesen 18,5 milliárd kilowattórát tesz ki, 2,7-szer többet, mint 1959-ben.”

(Az RMP III. kongresszusának Irányelvet, az Irányelvet, az Irányelvet)

Értékes újítások

Ujabb sikereket érnek el munkájukban a hegyváli villamos javító műhelyek dolgozói. A terv tulszárnyalása érdekében igyekeznek számuk újítását és kisgépesítést bevezetni. Ezt az is bizonyítja, hogy a vállalat 5 újítást helyett

ezidél 11-et nyújtottak be, amiből ötöt már sikerrel alkalmaznak a termelésben.

Ilyen például Holteanu Gheorghe és Nini Florea kommunista esztergályosok újítása, amely gyors menetvágást biztosít nagy fordulatszámú, anélkül, hogy az esztergágot le kellene állítani. Ez az újítás a megmunkálási időt felére csökkenti. Egy másik újításuk a villamos motorok főtengelyének esszerű átalakítására vonatkozik. Az újítás kiküszöböl a porvédő persely szükségességét. Ezzel is nagymennyiségű anyagot és munkaidőt takarítanak meg.

Az eddig kézzel hajtott két kis emelődarut sürített levegővel való meghajtásra alakították át és ez is nagymértékben hozzájárul a munkatermelékenység növeléséhez. Így a műhely dolgozói összesen 112,08 százalékosan teljesítették a tervüket, pedig 113,15 százalékosan teljesítették meg az eredményt a hónap végéig még növelni akarják. A napokban újabb 2 vagont javítását fejezték be határidő előtt két nappal. Ezen eredmények elérésében külön dicséretet érdemel Mihók Károly esztergályos, Mitescu Ioan szerelő és Andrei Aurel villanymotor tekerőse. Az eredményekhez nagymértékben hozzájárul Miltaru Stefan és Stoicu Petru villamos motorvezető is.

Egy esszerűsítés—a sok közül

Ésszerűsítési és újítási javaslatok révén a Precizia kisipari termelő szövetkezet műszaki kollektívája arra törekszik, hogy megjavítsa az órák minőségét és csökkentse az önköltségi árat.

Legutóbb esszerűsítési javaslatot hagytak jóvá, amely mintegy 100.000 lej megtakarítást jelent évente a szövetkezetnek. A javaslattal az óra háztartási átlagosszerűsítését módosították. A háztartást eddig átlagos csavarral szerelték össze. A javaslat alapján préselés által rögzítik az óra háztartást és így 4 állító gyűrű és 4 anyacsavar válik feleslegessé. Ezáltal 2.990 kiló különféle fémek takarítanak meg. Az összeg további részét a fölöslegessé vált munkálatoknál takarítják meg.

Gyárlátogatás

kiváncsisággal hallgatták a főnök, a szövök magyarázatát, nézték, lesték hogyan alakul át a szemük láttára a fehér gyapot kész anyaggá. Végül hossza nem volt a kérdézősködésnek.

Sokan most jártak először alkalommal textilüzemben. Érthető volt tehát érdeklődésük, a véget nem érő kérdések áradata. S érthető a látogatás végén a meghívás is: „Ha időtök engedi, jertek el hozzánk,

Nézzétek meg

hogyan dolgozunk mi, ismerjétek meg egymás munkáját közelebbről is, hiszen valamennyiünknek egy közös cél jár: többet, jobbat termelni.

Nemcsak szép szokás ez a mostanában egyre nagyobb teret hódító kölcsönös gyárlátogatás, hanem igen hasznos is. Látszatra úgy tűnik: nincs semmi különös abban, hogy egyik könnyűipari üzem dolgozó meglátogatnak egy másik üzemét, mégis nagy jelentősége van ennek a közeledésnek.

Ez is bizonyítja annak: a dolgozók manapság nem elégednek meg annyival, hogy erejükhez, tudásukhoz mérten a legjobbat adják. Érdeklődnek az is, hogyan dolgoznak annak a nagy közösségnek többi tagjai, akik valamennyien a szocializmus építésén munkálkodnak. Érdeklődnek munkamódszereikről, eredményeikről, munkakörülményeikről és általában mindenről, ami életükkel, mindennapi munkájukkal összefügg.

Uj emberek. Jellemzőségeik a szocialista társadalomban alakultak, formálódtak. Egy más munkája, élete iránt érdeklődő, mégis különösen segítők emberek. Uj közösség tagjai Teodorovici Magda, Stelberger József, Catina Rozalia Libertatea gyári dolgozók s azok a többiek is, akik a napokban viszont látogatásra várják Teba gyári új barátait.

Czakó Margit

5600 lej megtakarítás terven felül

Az Építéletegyház dolgozóit jelentős termelési megvalósításokat értek el. Május 25-ig a különböző elemeket gyártó részleg 132, a köztörlemények gyártó részleg 125, az asztalosrészleg 110, a betonvas előkészítő részleg 109 és az előre gyártott vasbetonrészleg dolgozóit 106 százalékkal teljesítették terüket. Ugyanebben az időszakra 5600 lej értékű megtakarítást értek el terven felül.

Ebben a munkában a betonvas előkészítő járnak az élen. Részelőgükön 4000 lejt takarítottak meg gondos anyagfelhasználással. A betonvas megtakarítása 1100 lej, az asztalosoké pedig 500 lej.

Egyénileg Metrescu Ioan, Metel Stellan, Grigore Ioan, Mót Gheorghe, Székely Károly, Kiss András, Messer Terézia és sokan mások tűntek ki szorgalmas munkájukkal.

A hulladék csökkentése—állandó feladat

Dolgozó néplélek életszíneinek állandó emelkedése érdekében szükséges, hogy egyre inkább növekedjen a munka termelékenysége és a megtakarítások értéke. A December 30-ig munkaközössége megértette ennek fontosságát és ezért újabb és újabb belső tartalékokat fűtnek fel, ami a munka minőségének megjavításához, a hulladékok csökkentéséhez és ezen keresztül az önköltségi ár leszállításához vezetett.

Az előállítási költségek között a nyersanyag képviseli a legnagyobb részesedést. Így ennél lehet a legnagyobb megtakarítás is eszközölni. Ezért a szövetet vezetője — a párt-szervezet irányításával — a szakszervezeti vezetőséggel együtt felvilágosító munkát végzett a dolgozók között ebben a vonatkozásban. A termelési értékeket állandóan foglalkoznak a nyersanyagok való takarékoskossá, valamint a minőség megjavításának kérdésével. A műszakon-

ként megalakított takarékos-sági brigádok tevékenységének központjában a hulladék csökkentésének kérdése szerepel. E brigádok — a kommunista párt vezetésének és példamutatásának nyomán — állandóan újabb javaslatokat tesznek a megtakarítások érdekében növelésére, a hulladékok csökkentésére.

Az előkészítő részleg az egyik takarékoskossági brigád. Morar Rozalia kommunista felvetőnő javaslatára, módosította a munkafolyamatot és ezáltal sikerült az üzemistályon mintegy 30 százalékkal csökkenteni a hulladékokat.

Másik brigád javaslatára, amelyben Fagaras Vasul és Duma Liviu kommunista mesterek tevékenykednek — bánya-színór készítésénél új módszert vezettek be. Ez az eljárás lehetővé tette, hogy az eddigi hulladék a felére csökkent. Ez évi 9 tonna fonal megtakarítását jelent.

Az előkészítő részleg valamennyi alosztályán eddig egy kisegítő munkás a műszak befejezésekor összegyűjtötte a 8 óra alatt létrejött hulladékokat és azt lemérté. Így természetesen nem lehetett megállapítani, melyik munkás gépeinél mennyi hulladék keletkezett.

Ez nemcsak végett nemrég vezették be az alosztályok és az egyének szerinti hulladék-mérést. Elymódon naponta ellenőrzik, kinél mennyi a hulladék a idejében intézkedni lehet a hibák kiküszöböléséről. Az új hulladék-ellenőrzési módszernek rövid időn belül megmutatkozott az eredménye. Az egy évvel ezelőtti időszakkhoz viszonyítva ez év áprilisában több, mint 21 százalékkal csökkent a hulladék mennyisége.

A szövetben Sclovan Ioan kommunista alosztályvezető javaslatára az eddigi egyenes, konikus végű vetülék cseréjét a revolverpéknél konicitás nélküli vetülék cseréjére cserélték ki. Ez a színes-

fonalaknál lehetővé tette az eddigi katonkonon maradt fonálvegyék maradéknélküli feldolgozását.

A szövetbe alosztályain való-ságos versengés támadt az egyes alosztályok, csoportok, műszakok és szövet között a hulladék csökkentése érdekében. Így a színes szövetek kék váltása napi 6 kilo hulladék-kal termelt kevesebb hulladékot mint a piros váltás. A Wegner József kommunista vezetés által vezetett alosztály 30 százalékkal csökkentette a hulladékokat, a Huszka János kommunista mester által vezetett alosztály pedig több, mint 43 százalékkal.

Az I.—II. szövetében hasonlóképpen sikerült leszállítani a hulladékokat. Kovács István kommunista mester a szövetgépek jobb és pontosabb beállításával elérte, hogy alosztályán naponta 295 grammal kevesebb a hulladék, mint az elmúlt évben. Wegner Ferenc és Chincisan Lucia kommunisták által vezetett IMSZ-brigád felajánlotta, hogy utolsó centilg ledolgozza a vetülékeszvekről a fonalat, ami naponta 238 grammal kevesebb hulladékot jelent. A Măliga János kommunista mester által vezetett brigád javaslatára pedig hosszabb vetülékeszvekről dolgoz-nak, ami napi 216 grammal kevesebb hulladékot biztosít. A Dörner Márton és Mandl Gábor kommunista mesterek által vezetett brigádok 175, illetve 134 gramm napi hulladék csökkentést értek el.

Ezek a kiragadott példák mindinkább kezdenek gyűrűnkben általános jellegűt ölni. Dolgozónk megértették és magukéva tették pártunk azon célkitűzését, hogy minél jobbat és olcsóbbat termeljünk, mert tudják, hogy ennek gyakorlatba illesztése az életszí-nvonat további emelkedését jelent.

Révész Imre, a December 30-ig dolgozója

Sportkínado Sportkínado

Aradi labdarugó csapatok készülődései vasárnagra

Vasárnap az UVA (Amte), mint ismeretes, Aradon, a CFR pedig Nagyváradon játszik B-osztályú bajnoki mérkőzést, UTA pedig Lupényben szerepel barátságos mérkőzésen a Mine-rul együttese ellen. Csütörtökön komoly kétkapus játékkal készülődtek a csapatok. Ezekről a következőkben számolunk be:

Edzőmérkőzés a December 30 stadionban

Az UTA az UVA (Amte) első és második csapatát játszott 2x45 perces edzőmérkő-zést. Először a textilyáriak az UVA (Amte) II ellen szerepeltek. A 45 perc alatt 7:1-re győztek. A gólokon Pop (3), Teucean (2), Tirlea és Pircolab osztozkodtak. Az UTA nyomozott fölényben játszott és látványos akciók után tes-zés szerint érte el góljait. Az UVA (Amte) II együttesének alárendelt szerep jutott. Az UVA (Amte) II részéről Mitaru volt eredményes. Összeállít-asok: UTA: Necula — Szűcs, Neamtu, Farmati — Kapás, Florut — Pircolab, Pop, Petescu, Tirlea, Teucean. UVA (Amte) II: Bele — Wéber, Szabó, Golovescu — Kisház, Elek — Grădeanu, Hönig II, Răcz, Mitaru, Jemna III. Kitérték: Szűcs, Kapás, Pircolab, Pop, Teucean, illetve Kisház és Hönig II.

A második félidőt az UTA már az UVA (Amte) első csapa-ta ellen játszotta és eléggé iramos, jó mérkőzés után 1:1 volt az eredmény. Azonban itt is kidomborodott az A-osztályú csapat nagyobb tudása. Különösen kitűnt Pop és Meckas nagy lövéskézsége és Pecovszki okos irányító játéka. A vagonyáriak nem játszottak

rosszul, de ismét felszínre került, hogy sokat elcsúsznak a labdát és minden akciót az ötös-ből belüli akarnak befejezni. Ahelyett, hogy már 16—18 mé-térről céloznák meg a kaput. Solu szerezte meg a vezetést tizenegyesből. Ezután UTA-földny következett. A 41. perc-ben Pircolab faképnél hagyta Solu-t, rálőtte a labdát, ame-lyet Kiss kiejtett és a szemfű-les Meckas a hálóba tovább-ította. (1:1). Összeállítások: UTA: Coman — Szűcs, Neamtu, Ighireanu — Kapás, Florut — Pircolab, Pecovszki, Tirlea, Meckas, Pop. UVA (Amte) I: Kiss — Juhász, Dusan, Solu — Jäger, Rénich — Jurca, Oroszhegyi, Popescu, Mercea, Ciobota. Jól játszottak: Szűcs, Neamtu, Kapás, Pecovszki, Meckas, Pop, illetve Juhász, Dusan, Jäger, Rénich és Oroszhegyi.

Ezután az UVA (Amte) első és második csapata egymás ellen játszottak 45 percet. Az első csapat 6:1 arányban győ-zött Solu, Popescu, Ciobota,

Mercea, Hönig II és Jurca gól-jalval. A tartalékok gólját Jemna III lőtte. Az első csapa-ban helyet kapott Hönig II is, aki elég biztatónan moz-gott. Típei Adalbert, az UVA (Amte) segédedzője

Temesvárott játszott az Aradi CFR

A Nagyvárad SK elleni rend-kívül fontos mérkőzésre ké-szülő Aradi CFR együttese csütörtökön Temesvárott ját-szott és 1:1 arányú döntetlent ért el a Temesvári CFR elleni mérkőzésen. Az aradiak bizta-tónan játszottak. Az első félidő-ben Negru II 20 méteres lö-vése talált utat a temesvári hálóba (1:0). A szünet után a befejezés előtt 6 perccel Tigră-niuc ugvasnuc 20 méterről kiegyenlített. A CFR várható összeállítását a következő: Dem-soreanu — Negru I, Mădăra-san (Babó), Szuhanc — Bá-lint, Merle — Bacuet, Székely (Don), Negru II, Janovits, Ca-zan.

Új menetrend

1960 május 29-től az alábbi menetrend szerint közlekednek a vonatok

Aradra érkezik	Aradról indul
Bukarestből rapid Te-mesvárról felül	Radnára motor 0,03
Temesvárról motor 0,46	Piskire személy 1,18
Pécskáról motor 1,26	Brádra személy 1,38
Pankotáról motor 2,16	Temesvárra személy 4,57
Kürtősről gyors 5,36	Csermőre motor 5,11
Temesvárról személy 5,40	Nagyváradra személy 5,48
Pécskáról személy 6,01	Bukarestbe gyors Te-mesvár felé 5,50
Radnáról motor 6,02	Pécskára motor 6,07
Kürtősről személy 6,11	Kürtőre motor 6,21
Nagyszentmiklósról szem. 6,16	Valkányra motor 7,20
Temesvárról személy 6,29	Brád—Otlakára személy motor 7,25
Brád—Nádaból szem. 6,31	Temesvárra személy 8,19
Borosjenőről személy 6,52	Kürtőre motor 8,20
Marosillyéről személy 7,15	Nagyikára személy 8,30
Kürtősről motor 7,35	Tövisre személy 8,32
Pécskáról motor 7,38	Kolozsvára gyors 9,25
Nagyvárad—Brádról sze-mély motor 8,12	Borosjenőbe motor 11,04
Temesvárról személy 9,01	Valkányra motor 12,04
Temesvárról gyors 9,15	Bukarestbe rapid Te-mesvár felé 12,19
Kürtősről motor 9,33	Temesvárra személy 13,03
Brádról motor 10,17	Brádra személy 13,15
Otlakáról motor 11,49	Kürtőre személy 13,21
Piskiről személy 12,36	Pécskára motor 14,10
Valkányról motor 13,39	Piskire személy 14,12
Nagyikáról személy 13,58	Nagyvárad—Otlakára személy motor 14,39
Csermőről motor 14,04	N—szentmiklósról szem. 16,04
Kürtősről személy 14,31	Kürtőre személy 16,04
Temesvárról személy 14,32	Radnára motor 16,06
Brádról személy 15,58	Temesvárra személy 16,34
Pécskáról motor 16,11	Nagyikára személy 16,35
Nagyváradról személy 16,27	Borosjenő—Nádab. szem 16,36
Szebenből személy 16,28	Bukarestbe gyors 16,42
Kürtősről gyors 16,32	Kürtőre gyors 18,03
Temesvárról személy 16,57	Temesvárra gyors 19,12
Kürtősről személy 17,36	Otlakára motor 19,33
Bukarestből gyors 17,54	Honctőre motor 19,59
Pécskáról motor 18,11	Kürtőre személy 20,10
Csermőről motor 18,34	Pécskára személy 20,40
Radnáról motor 18,40	Temesvárra személy 20,58
Otlakáról motor 18,49	Nagyváradra személy 21,29
Kolozsváról gyors 19,04	Szebenbe személy 21,45
Valkányról motor 19,44	Kürtőre gyors 21,52
Tövisről személy 20,42	Brádra gyors motor 22,00
Bukarestből gyors Te-mesvár felül 20,51	Perjámosra motor 23,35
Temesvárról személy 21,22	Pankotára motor 23,50
Kürtősről személy 21,26	Pécskára motor 23,52
Nagyikáról személy 22,23	Temesvárra személy 23,58
Brádról személy 22,39	Kürtőre személy 23,56
Nagyváradról személy 23,46	

Neff Ferenc párttagjelölt, az IOIL Electrometal vállalat IMSZ brigádjának felelőse, Babos József, Boros Ferenc, Zugravu Ioan és Bredeanu Vasile bádogosok 25 százalékkal termelnek terven felül. Ezer szemüvegteret készítettek megtakarított anyagból.

Hazánk térképe előtt

Virágzó Dobrudzsa

Írta: MIKÓ HRVIN

II.

gazdaság életét, belső demo-kratizmusát. Ahol gyengén működött a kollektív gazdaság, s emiatt a falu egy része nem akart belépni, a nyílvanosság előtt elemezték a lemaradás okait. Bebizonyosodott, hogy a hibákért a felelősség a rossz, hanyag, hozzá nem értő, sőt egyes esetekben az osztályel-lenség befolyása alatt álló vezetőséget terheli, amelynek leváltása után fordulat állott be a kollektív gazdaság éle-tében és nemcsak a belépést az egész falu. A pártmunkában rendkívül nagy súlyt helyeztek mindenütt a konkrét helyi: vi-szonyok tanulmányozására. Ebben igen fontos szerepet ját-szottak a községvezetőknek rendszeresen megtartott ple-náris ülések.

Végül soron ennek az éve-ken át folyó kitartó politikai munkának — amelyet kezdet-től fogva a Központi Bizottság irányított és támogatott — gyümölcse: a tartomány teljes kollektivizálása.

Igy kezdődött a nagy csata Dobrudzsa átalakításáért. S amikor ma számbaveszed egy egész országrész életében végbement nagy változásokat, gondolj a pártaktivistára, az agitátorra, a kommunista tis-zeztire, akiknek szilárd hite, áldozatos munkája és lelkes-szeva lángja gerjesztette a tö-megekben szunnyadó erőket a falupászoktól őrlást döntő harcra vezette a nyomor, a szűkösség, az elmaradottság el-len.

Ciobanu község közelében hatalmas székértábor torla-szolta el utunkat. Harminchat kollektív gazdaságból gyűlték össze, hogy gátat építsenek, amely féktet vel a közeli ter-mőföldek veszélyeztető vi-zeknek.

Megkérdezem: — És ki fogja majd hasz-nát látni a gátakat? — Két kollektív gazdaság: a ciobanu-i és a girlicu-i. No és természetesen az egész nép-gazdaság — válaszoltak az em-berek.

S amikor megértették, hogy vendég vagyok, hogy számom-ra ez merőben új dolog, hoz-záfűzték magyarázatukkal: — Ma mi jöttünk el hozzá-juk, holnap majd Ők fognak segíteni nekünk. Nagy dolgo-ka-t sem egy, sem pedig két fa-lu egyedül nem tud végeztetni. Vállvetve minden köny-nyebben megy.

Hamarosan meggyőződhetek róla, hogy ez korántsem kirá-ló, egyedülálló eset. Dobrud-zsában egymás után alakulnak meg a hazafias munkatelepek. Ezrével állnak össze az egy-mással szomszédos falvakban élő kollektivisták és hónapok, hetek, de sokszor napok alatt utakat, védőgátakat, víztároló-kat, öntözőcsatornákat építe-nek meg. A szárazságot, a hi-re-s dobudzsai aszályt ma már senki sem tekint létezőnek, le-bírhatalban elemi csapásnak. A Kara Szu-csatorna mentén hatalmas területet öntöznek. A száraz kőzszakokban csöve-zetek szórják a vizet a ter-

mőföldekre. Dobrudzsa szá-n-tóinak, új gyümölcsösöknek és szőlőinek egyengetedét, mintegy 150.000 hektár területet háló-z-nak majd be az elkövetke-ző években az öntözőcsatornák. A tartomány más részén viszont, ahol éppen ellenkezőleg, a víz okoz nagy károkat a mező-gazdaságban: a Duna, a ten-geser s a tavak mellett további több tízezer hektárt mentenek meg védőgátakkal, árszabályo-zással.

Eszembe jut Galan Bărgan című regényéből a dunamelléki állami gazdaság kommunista igazgatójának, Dumitru Dumitru-nak hiszsel küzdelme a mó-csaras völgy elárasztott földek megmentéséért. A szocialista Dobrudzsa falvaiban ma ez-rével teremnek Dumitru Du-mitruk s az ő hősi munkájuk kövér termőföldde varázsozta a dunamelléki árterületeket.

Ezek között az új típusú em-berek között nem egy olyan van, aki ezelőtti tíz évvel még alig látott tovább saját kisbir-tokának szűk mezsgyéjénél. Ma pedig öntudatos kollektivistá, aki szíve teljes meggyőződésé-vel vallja: „Vállvetve köny-nyebben Nagy dolgokat csak közös erővel lehet megvalósí-tani!”

Mert hiszen a fejlődésnek gá-táló, az elszigetelődésre hajlamos magánparaszti tudat megváltozása nélkül a falu új, hazafias tömegmozgalma el-képzelhetetlen lenne. Ennek az ország, a község felé for-duló kollektivistá öntudatnak napról-napra újabb lelkesítő, szép példái születnek. Megvá-ltók a régi kapitalista terme-lési viszonyokkal együtt a táj, a falu s az ember is és eltűn-nek a régi magánparaszti o-ly jellegű vonások, mint a bi-

zonytalanság érzése, a bizal-matlanság, a jövőtől való féle-lem.

Jártam két tudományos ku-tatóállomáson is, Palason és Murfaláron. Mindkettő több, mint félvezszázados tudomá-nyos kutatás számára. Timaru doktor, a palasi kutatóállomás igazgatója ezt így fejezte ki: — Amit itt lát, az csak egyik része intézetünknek. Tulaj-donképpen az egész tartomány a mi laboratóriumunk.

Návodari-n ismerkedtem meg közelebbről az iparosodt dobudzsai tájjal. A medgalit cementgyáron és gépalaktrész-üzemen, a tulcali halkonzerv-gyáron, az ovidiu hőerőműn és még sok ipari létesítményen kívül a návodari-i szuperfoszfát-gyár keményen is egészen újkeletű. Népközgyűlésünk legnagyobb műtrágyagyártá, amely két nap alatt egymaga annyi szuperfoszfátot termel, mint amennyit régen egész Romániában egy év folyamán termeltek, tavaly előtt helyez-ték üzembe. A gyár szövet ter-vezés alapján készült, szovjet felszereléssel dolgozik, szovjet szakemberek segítségével kezd-te meg működését. Közében kis munkásvároska épült. Az itt élő, javarészt helyi embe-rekből kiképzett szakmunká-sok és mérnökök ma már tel-jes ural ennek a nagykapaci-tású modern, automatizált gyárnak. Nagy szeretettel és szenvedéllyel dolgoznak üze-mük szüntelen fejlesztésén. E tekintetben jellemző, hogy több technikusk és élmunkásuk ma-már jelentős újításokat vég-zett s ezekért magas kormány-kiüntetésekkel kapott.

Megkérdezem a főmérnököt, ki lehet-e számbanban fejezni azt, hogy mennyivel járulnak hozzá a gyár termékei a mező-

gazdasági termelés növelésé-hez?

— Hogyne lehetne. Hiszen ez a számítás adja meg létjo-gosultságunkat. Jelenleg éven-ként mintegy kétfélmillió tonna gabonatermés-többlettel jár-uk hozzá a mi szuperfoszfát-tunk a mezőgazdaság fejleszté-séhez. De ez a hozzájárulás növekedni fog. A gyártat az elkövetkező két év folyamán kibővíti s akkor jelenlegi ter-melésünk megháromszorozó-dik. Ez hatmillió tonnát jelent majd.

Gabonagyár — az üzemek akár így is lehetne nevezni. És végül újra a tenger. A tenger, amely korok, idők, szá-zadok során látta Athén, és Róma, Konstantinápoly, Mar-seille és Hamburg felé hajónai e föld gazdag kincseit, de szé-pülő, épülő Dobrudzsát eddig sohasem látott.

Talán most épp a kíváncsi-ságtól tornyosulnak oly ma-gasra hullámai.

Mamalan, Eforján, Vasile Roaitan a villák kintak, de az építállványok szezonja már itt is megkezdődött. Az ország kinőtte régi ten-gerpártját, a múlt években fel-épült szép villasorok mellé az idén újabbak kerülnek. Pár esztendő alatt 30.000-re növe-kedett az üdülőhelyek befo-gadó képessége. Tavaly nyá-ron 180.000 nyaralót látott a tengerpart vendégül. Az elkö-vetkező évek tengerpart-fejlesztési terve ezt a számot megokszorozza. Egyedül Ma-mala fogad be majd annyi nyaralót, mint a mostani ösz-szes üdülőtelepek együttréve. A tenger magasra ágaskodik. Nem ismer rá a földre, a-melynek partját évezredek óta mossák hullámai.

HIRDETÉSEK

Szimfonikus hangverseny

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara szombaton, május 28-án este 8 órai kezdettel tartja a Kulturpalotában az évd XXXV. szimfo-

nikus hangversenyt. Szebeni szimfonia: Haydn: Szebeni szimfonia: Mozart: Hangver-seny fuvalra, hárfára és 20 nekarr (bemutató előadás): Filip Lazár: Concerto Grosso: Smetana: Vitava, szimfonikus költemény.

Vezényel Jan Hugo Huss, szolista: Dumitru Pop érde-mes művész (fuvala), Maria Lazár (hárfa).

A hangversenyre a 35-ös szá-mú bérletszelvény érvényes. Je-gyek az ügynökségnél.

A temesvári Crinul kerámiai ipari vállalat homoru és korongalaku infravörös, nem-

világító kerámiai radiátort gyárt

A készü-lék gyorsít-ja a szára-dási folya-matokat a textiliparban, a fémkohá-szatban, a mezőgazdaságban, a vegyiparban, a műanyag-és butoriparban. Polimerizál-ja a fémalkatrészeket és bu-torokat bevonó lakkrétege-ket. Emeli a munka termel-ékenységet és lehetővé teszi a befejezési munkálatok auto-matizálását.

Felvilágosításokkal és egyéb részletekkel a Crinul kerámiai ipa-ri vállalat szolgál, Te-mesvár II, Anton Pan utca 18. sz., telefon 30-44.

INTREPRINDEREA FORESTIERĂ LIPOVA

ELAD A SZOCIALISTA VALLALA-TOKNAK KD TRAKTOR-ALKATRÉSZEKET és kü-lönböző technikai anyago-kat. Ugyanitt nagyeny-nységű KIVÁLÓ MINŐSÉ-GŰ SZÉNA is kapható.

ÉRDŐL-ÁPRÓL

Fém tartalmu műanyagok

A műanyagok mindennapi életünk állandó kísérői. Ma már több, mint háromezer fajta ismertünk, felhasználásuk, alkalmazási területük pedig végtelen. Ezek a műanyagok óriás, több ezer atomból felépített molekulából állnak. Jellemző tulajdonságaik — alacsony hővezetőképességük, mechanikai és vegyi ellenállásuk — mind az óriás molekulából való felépítésükből származnak.

Nem is olyan régen az óriás molekulák képzését a szénvegyületek kizárólagos tulajdonságának tekintették. Hamarosan felfedezték azonban, hogy a szénnek rokon szilícium is képes óriás molekulákat alkotni. Ezek után többféle szilícium tartalmú óriás molekulájú műanyagot, úgynevezett szilikonot sikerült előállítani. A szilikon tartalmú, vagyis szerves műanyagok és a szilikonok felépítése között azonban lényeges különbség van. A szerves óriás molekulák vázát egymáshoz kapcsolódó szénatomok alkotják, amelyek közé csak ritkán kapcsolódik egy-egy oxigén-, nitrogén-, vagy kénatom. A szilikonokban viszont a szilícium és az oxigénatomok váltakozva kapcsolódnak egymáshoz. Mi-

vel két különböző elem (a mi esetünkben a szilícium és az oxigén) atomjai között erősebb a kapcsolat, mint ugyanazon elem két atomja között, a szilikonok molekuláinak felépítése sok tekintetben előnyösebb, mint a szerves műanyagoké, amelyeknek a vázát sok esetben csak szénatomok alkotják. Így például a szilikonoknak nagyobb a hőálló- és vízszigetelő képességük.

Felvetődik a kérdés, lehet-e olyan óriás molekulát előállítani, amelyeknek felépítésében lényeges szerepük legyen a fématomoknak is? K. A. Andrianov professzor és munkatársainak kutatásai szerint lehetséges. Munkájuk eredménye: számos olyan műanyag, amelyeknek összetételében alumínium-, magnézium-, titán-, ón- és más fématomok szerepelnek.

A fém tartalmú műanyagok egy része a többi műanyaghoz viszonyítva a kisebb molekulájú vegyületek közé tartozik. Közös tulajdonságuk, hogy csak magas hőmérsékleten olvadnak meg, meleg szerves oldószerekben oldhatók és öntéssel, vagy szálhúzással dolgozhatók fel.

Előállítottak azonban már néhány fém tartalmú valódi óriás molekulát. Az ezekből felépülő anyagok kemények, szívósak, hő- és kopásállóak. Bár tanulmányozásuk még csak a kezdetén van, de már az eddigi tapasztalatok alapján is feltételezhető, hogy ezek az új anyagok fontos szerephez fognak jutni majd a sugárhajtóművek, rakéta alkatrészek bevonásában, és szigetelésében is az űrhajózás és az energetika számos más műszaki problémájának megoldásában.

A fém tartalmú műanyagok felfedezése egészen új utat nyit a műanyag kémiaiában, amely bizonyára számos, műszaki szempontból gyümölcsöző eredményhez fog vezetni, bizonyítva ezzel is az emberi tudás erejét.

A méz, a világos csodálatos ajándék, már ósidők óta nagyon kedvelt eledele az emberek. Gyógyító és élethosszabbító hatását már az ókorban ismerték és azt tartották, hogy a rendszeres mézfogyasztás magas kort érnek el.

Az utóbbi időkben sokat írtak az úgynevezett méhpempő csodáhatású gyógyerejéről is. De maga a méz is kitűnő gyógyhatású, ha megfelelően alkalmazzuk, amint azt legújabbban N. Iorls szovjet orvoskutató megállapította és ajánlja. A méz 60 százaléka az ember egészére szempontjából fontos anyagokból áll. Fő alkotórésze a könnyen emészthető glükóza, de tartalmaz vas-sókat, meszt, magnéziumot, tejsav-, citrom- és hangyasavat, sőt vitaminokat, hormonokat és antibiotikumokat is.

ELMULIK A GYOMORFEKÉLY

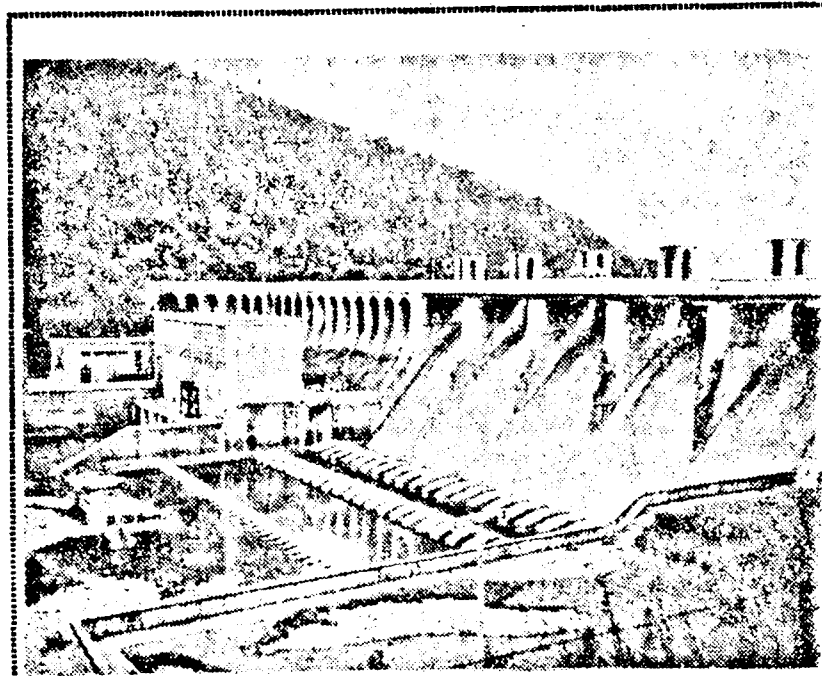
N. Iorls újabb vizsgálatai szerint a méz nemcsak a test anyagcserefolyamát befolyásolja igen kedvezően, hanem a máj működését serkenti, a szervezet ellenállóbbá teszi a fertőzésekkel szemben. A méz értékes cukortartalma az organikus savakkal és más alkotóelemeivel együtt fokozza az étvágyat és javítja az emésztést. Nagyon értékes B2 vitamin (Riboflavin) tartalma is, mert ez elősegíti a szénhidrátok, zsírok és fehérjék felhasználását is növeli a szem látási erejét. Pilius is azt írja 2000 évvel ezelőtt, hogy „a méz a szemeket homályosított akadályokat elhárítja”.

A gyomor- és bélfekélyek javulása, sőt hegyedése gyakran elérhető egy-két hónapos mézkezeléssel, amely a szovjet kutató előírása szerint így történik:

A beteg két órával étkezés

Nemes gázok egy meteoritban

Szovjet kutatók expedíciója nemrég befejezte annak az óriás meteoritnak a vizsgálatát, amely 1947 február 12-én Vlagyivosztoktól északra esapódott be. Számításuk szerint a meteorit súlya eredetileg mintegy ezer tonna volt, anyagának nagy része azonban a földi légkörökön való áthaladáskor elégett, előzőleg és szétporladt. A földfelületet így csak mintegy 70–100 tonnányi anyag érte el több darabra szakadva. A kráterekben és környékükön eddig 37 tonnányi nikkelas-meteorit darabot találtak. Figyelemre méltó, hogy a meteorit-darabokban nemes gázokat: héliumot, argont és neont is sikerült kimutatni.

A Lengyel Népköztársaságban nagy gondot fordítanak a folyóvizekben rejlő energia értékesítésére. Paróbkán is új vízierőműközpont létesül. Az építkezések tervét M. Veit, N. Kresinski és S. Przemyski készítették.

A kínafa meghonosítása Gruziában

Mint ismeretes, a Dél-Amerikában vadon nő, de Indiában termesztett kínafa kéregében található kínin a malária egyik legfontosabb ellenszere, de egyébként is értékes gyógyszer.

Orosz tudósok már a múlt század végén megpróbálták

meghonosítani a kínafát az ország szubtrópusi vidékein, de próbálkozásaik nem jártak sikerrel. A kínafa igen érzékenynek mutatkozott a fagyval szemben, s a nyári meleget sem igen bírta. Így a meghonosítás céljából létesített kínafa-ültet-

vények hamarosan kipusztultak.

A szovjet tudósok merőben más elgondolással indultak ki. Megállapították ugyanis, hogy a kínin, nemcsak a fa kéregében, hanem a fiatal növények leveleiben, szárában és gyökereiben is megtalálható. Arra gondoltak tehát, hogy a kínafát, mint egyéves növényt termesztik és a kifejtett fa kérgé helyett a fiatal növény kínin-tartalmú részeit használják fel a gyógyszer előállítására.

A gruziai Kobuleti város közelében fekvő trópusi és szubtrópusi növénytermesztő kísérleti állomáson a fenti alappon vázolt kísérleteket teljes siker koronázta. A gruziai kínafa-ültetvények szépen fejlődnek és bőséges termést adnak. Egy-egy hektár kínafa-ültetvény évi terméséből 30–35 kilogramm tisztán kínint állíthat elő.

Brno, a Csehszlovák Köztársaság egyik legnagyobb ipari és kereskedelmi központja.

A gyógyító méz

Előtt, vagy három órával utána, fogyszagon két deci forró vízben oldott 30–40 gramm tiszta mézet. A meleg vízben oldott méz a szervezetben gyorsan felhasználódik és így igen kedvezően csökkenti a gyomorsav képződését, illetve azt megfélében szabályozza, anélkül hogy a beleket izgatná. A hideg vízben oldott méz Iorls szerint éppen ellentétes hatást vált ki, ugyanis fokozza a gyomorsav mennyiségét.

MINT A SZIVBAJ ÉS MAGAS VÉRNYOMÁS GYÓGYSZERE

A méz glükóza tartalma kedvezően hat a szívizom működésére. Iorls megemlíti, hogy klinikai megfigyelések igazolják a méz idegvégződések és áramlóhatását. Egy kanál méz egy pohár forró vízben oldva s egy órával lefekvés előtt fogyasztva, nyugodt almot biztosít.

A magas vérnyomás, ez a manapság annyira gyakori betegség is kedvezően befolyásolható a mézzel, mert acetilcholin tartalma a vérnyomást csökkenti. Iorls a következő keverékkel érte el a legjobb eredményt:

Egy-egy pohár murek, retek, répa és tormaleve egy pohár méz és egy citrom levét kavartjuk s jól záró üvegedényben hűvös helyen tartjuk.

A keveréshöz új fakanál használandó s a tormalevet úgy készítjük, hogy a reszelt tormát egy napig vízben áztatjuk. Ebből a gyógyszerből étkezés előtt egy órával, vagy utána 2–3 órával evőkanálnyit fogyasztson a beteg. A kezelés ez esetben is két hónapig tart.

ÉRTELMESESEDÉS ELLEN

Az értelemszerűség és különösen a komoly jellegű agy-értelemszerűség ellen is mézet ajánl Iorls a következő háziilag elkészíthető összeállításban: „Hagymát reszelünk s a levét finom vásznon átszűrve, egy pohár hagymalevéhez egy pohár mézet keverünk. „Elkészítés és fogyasztása az előbb leírt módon történik és a kezelés szintén két hónapig tart”.

Végül említsük meg, hogy már az ókorban is a tavaszi és őszi mézet tartották a leghasznosabbnak. Az illatos hársmedve külön is említésre méltó, mert hűléses megbetegedések és a légutak bántalmait esetén jó eredménnyel használható.

A gabonakártevők irtása besugárzással

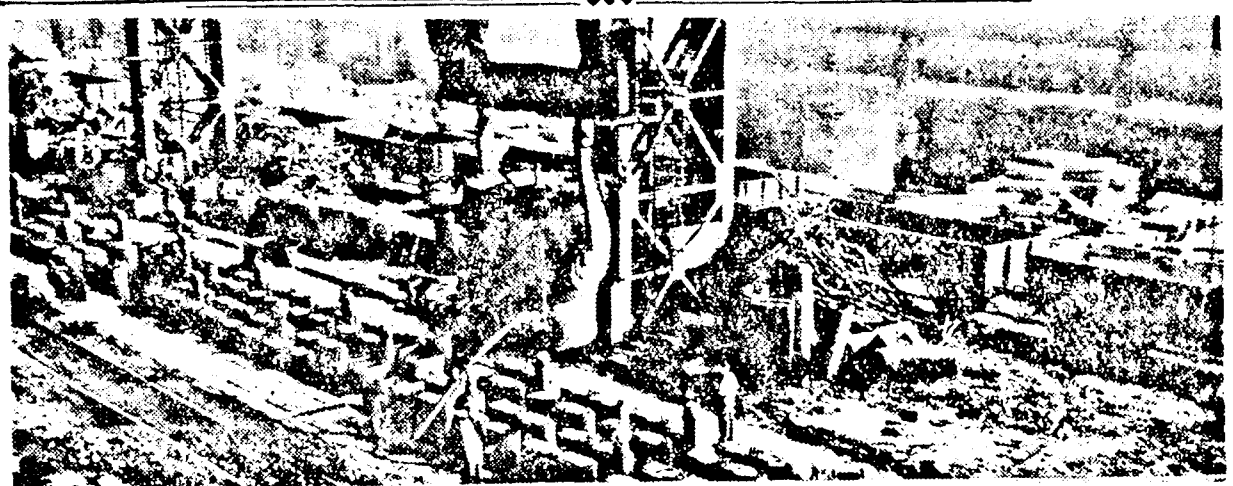
A Szovjet Tudományos Akadémia biokémiai intézete a raktári gabonakártevők ellen a radioaktív védekezés módszerével kísérletezik.

A gabona és a hüvelyesek legismertebb kártevője, a zsiszik ellen a radioaktív kobaltból származó 10.000 röntgengyógységi sugárzást próbáltak ki. Ez a sugármennyiség ugyan nem ölte meg, de gyakorlatilag ártalmatlanná tette a rovarokat. A kísérletek során a besugárzott zsiszikek már csak a szokott gabonamennyiség felét fogyasztották el, és petéiket nem raktak többé. Az előzőleg rakott peték, illetve a belőlük kikelt lárvák a sugárzás hatására elpusztultak.

Három új kőolajtelep

Egy régi azerbajdzsáni legenda azt tartja, hogy a Kaspi-tenger partján levő Csirah-Kala hegyen volt valami kor Nagy Sándor macedon király egyik előretolt vára. A monda szerint itt „örök tűz” égett.

A legendát tanulmányozó szovjet geológusok úgy vélték, hogy azon a környéken az al talaj valószínűleg kőolajat tartalmaz. És ténylegesen, egy hónapi kutatómunka és próbakutatók után három kilométer mélységben kőolajra bukkantak. A kutatómunka tovább folyt és a Csirah-Kala hegy környékén újabb három kőolajtelepre leltek.

Az NDK-beli Blocken-ben a hétéves terv végéig 50 százalékkal emelkedik a nyersacél-termelés. Képlünk a blockeni fémmipari üzem öntőcsarnokát ábrázolja.

Varvara Karbovszkaja:

Az ideális feleség

M. Katja, a 22 éves egyetemista leány a következőket írta hozzám. Intézzet levelemben: „A mi irodalmunkban nincs sok ideális nő, vagy jobban mondva ideális feleség alakja megrajzolva. Én pedig nagyon szeretném tudni, milyennek kell lennie az ideális feleségnek. Miért? Mindjárt megmagyarázom.

Egy fiatalember, aki nekem nagyon, de nagyon tetszik, de akinek ezt természetesen el nem árulom, ezt mondta: — En akkor házasodom meg, ha megtalálom ideálomat! — En erre azt kérdeztem: — És milyen a te ideálod? — Ö vállát vont és így felelt: — Egyelőre még nem tudom. Meg tetszik érteni, hogy engem szörnyen bántott kijelentése, hiszen azt jelenti, hogy semmiesetre sem én vagyok az. Erre barátommal kezdtem kérdezni, hogy véleményük szerint milyennek kell lennie az ideális feleségnek? Egyikük ezt a választ adta.

A feleségnek föltétlenül szépnek kell lennie! Nagy szemek, borzós haj, egyenes tartás, vékony derek — legfeljebb 60 centiméter... Barátom, persze, a saját arcoképet írta le. De egy szóval sem említette az erkölcsi követelményeket.

Majd ugyanezt a kérdést egy másik kolleganőmnem tettem fel, aki nem szép, de csoport-

tunk legtehetségesebb tagja.

Felelete a következő volt:

— A feleség legyen okos.

Erre egy, az életből vett példát hoztam fel: a mi kémiai tanárunknak nagyon okos felesége volt, mégis elvált tőle. Utána pedig egy olyan szánalmasan egyszerű egyént vett feleségül, hogy miatta előtűnt minden tekintélyét elvesztette.

Mondhatja-e tehát ő, hogy ideálja az okos nő?

Végül elhatároztam, hogy Önnek fordulok kéresemmel, de mielőtt választ megadná, arra kérem, — csak ne haragudjak meg érte, — kérje ki szakértők, lehetőleg férfiak véleményét. Azt hiszem, legjobb volna a kérdést valamely újságban közzélni, mert a kérdés nemcsak engem, hanem sokakat érdekel. Nagyon várom az eredményt. Üdvözl M. Katja.

Eleget tettem Katja kérésének. S a válaszok nem kétések sokáig. Az első egy leserelt törzsmester írta. Az ő ideálja a jó gazdasszony éspedig nemcsak otthon, hanem országos viszonylatban is, amikor mint az Akkormizk-tartomány gabonatermelő kolhozának tagja, aratja béréit. De „ami a női ideál illeti, azt akarom, hogy szeressen engem! Többre nincs szükségem, minden másról én gondoskodom. Üdvözl M. Petrov.”

A levelek nagy része nem ki-

ván magyarázatot. De itt van egy levél, melyről nem tudom, hogy írja tréfának szánta, vagy komolyan gondolta. A levelet egy tudós írja, ki ezeket mondja: „Mély meggyőződésből és husz évi tapasztalatból állítom, hogy a feleségnek hallgatagnak kell lennie. Tisztelettel...”

Husz évvel ezelőtt boldogan hallgatta az asszony kedves hangját és minden, amit mondott, érdekesnek és fontosnak tartott neki. Akkor nem is vett volna hallgatag nőt feleségül.

Egy orvos ezt írja:

„Különsnek tetszik Önnek, ha azt mondom, hogy feleségemet ideális asszonynak tartanám, ha annyi ostobaságot nem kenne az arcára és nem enne annyi sózott citromot. Megmagyarázom: ő, mint orvos feleség, makacsul és kitartóan gyógyítja önmagát és ismerőseit házi szerekkel. Valaki azt mondta neki, hogy minden télen egyék 40 citromot sóval. Aki megpróbálta meggyőződni róla, hogy ez a szer milyen ondtóan történik, de ő egy keresztyén vértanú arkifejlesztéséért csak eszi, és közben azt állítja hogy az orvosi tudomány le van maradvá és a házi szerek sokkal jobbak. Ismerősei pedig, akik az ő tanácsára sós citromot szopogattak, saját ismerőseik-

nek azt mondják: „A szervezet-re egyszerű hatása van, fiatalít és nyugtatja az idegeket. N. N. orvos felesége is használja!”

Érthető, hogy emiatt feleségemmel menni vitám keletkezett. Ami az arcát illeti, azt tejtől, élesztőtől kevert vajjal, tojáshéjról, földieper leveleivel, káposztalevelel kenem, nyers hús szeletekkel fedem, sörrel mosom, Julius marilapuvál dörzsölöm és így tovább. Ha eljárásom kifogásolom, azt mondja, hogy én belgyógyász vagyok és nem értek a kozmetikához. Mindezekről eltekintve jó és most is szép, de amikor összeházasodtunk, semmivel sem kente magát és mégis olyan tünde volt, mint a gyönyörű virág.”

Egy költő, aki nem neves, de beképzelt és fontoskodó, kurtán válaszol: „A költő felesége legyen türelmes. Kettőtől már elváltam.”

Egy agrónómus ezeket írja: „Művésziesen inni nem tudok. De itt kiűldöm a feleségem arcoképet. Ő zooteknikus, de a közelmúltban még fejőn volt! Ha elem állítanak a legsebbe filmkészítőket és azt mondanám nekem, hogy válasszak közülük feleséget, azt felelném, hogy hálásan köszönöm az em- berről való gondoskodást. De nekem az én Nyurámon kívül senki sem kell. Hogy a tényké- pen nem látszik elég szépségnek, az csak azért van, mert nem mosolyog és hallgat. De meg- látszik rajta az értelem, mely- lvel otthon fontos szerepét fel- fogja. Mert a feleségnek döntő

szerepe van a házi színházban (én tagja vagyok a műkedvelő színtársulatnak, azért veszem onnan a hasonlataimat). Ha az asszony akarja, pozitív hősnő marad egész életében és elnyeri az érdemes feleség címét. De ha nem akarja, elrontja az egész színdarabot, széttépi a díszleteket és a nézőket leszidja... Talán ilyen eset nem lehet még? Ismerjük be, hogy vannak közöttük ilyen asszonyok. Ezzel be is fejezem levele- met és bocsánatot kérek, ha nem rajzoltam meg elég világosan ideálomat!”

Egy első éves egyetemi hallgató ösztönöz megvallja: „Nekem változnak az ideál- jaim és ezen nem tudok segí- teni. Hol az egyik, hol a másik színészről tekintem ideálom- nak, hol pedig azt kívánom, az ideálom tudjon úgy korcsol- lyadni, mint Sztjennina, vagy hogy táncoljon úgy, mint Rja- binkina...” De hacsak nem mu- lik el... De hát az ideálomnak, akkor, azt hiszem, jobb nekem nem megházasodni, mert azt mégsem remélhetem, hogy ta- láljak egy olyan leányt, aki Sztjenninát, Rjabinkinát, Szam- ojlóvt és más tiszteletes egyet- sen magában. De a mama azt mondja, hogy ez a korral jár és majd elmúlik!”

Érkezett még egy néhány le- vél: egy filmrendezőből, aki az általa különböző időkben ren- dezett különböző filmek hősnő- ről beszél; egy idős írótól, aki feleségét első és legjobb kriti- kusának nevezi; egy fiatal mér-

nökötől, aki azt kérdezi, hogy vegye-e fel a feleség a lányt, akinek asztala a tervező iro- dában az ő asztala mellett van (erre a házasságra azonban egyelőre más indító oka nincs).

...és végül itt van egy asszony levele:

„Kedves Katja! Ön azt kér- dez, milyen legyen az ideális nő, a feleség. Nem hiszem, hogy van olyan férfi, aki gondolat- ban előre megrajzolja, kiterve- zi az ő ideálját és pontos szá- mításokat végez, melynek alap- ján a családi életet fel lehet építeni. Az építést rendszerint közösen végzik. Fő, hogy jó le- gyen az „anyag”. Az első meg- ismerkedés alkalmával minden- ki a legjobb oldaláról akarja bemutatni magát, később a leg- jobb tulajdonságokat mások- nak, a vendégeknek igyekeznek fenntartani, a családi életnek pedig a hétköznapi gondolatok és érzések, az elnyűtt, sőt kö- zönséges szavak maradnak. De ennek nem szabad megtörtén- nie. A családot csak nyájas lé- kekkel szabad építeni, hozzá a szilárd alapot pedig a kölcsö- nös tisztelőből kell lerakni. Másrészt azt egy kis családi földrengés rombadönti. Gon- doskodni kell róla, hogy a csa- ládban legyen minél több fény- és meleg, minél több nap- sűrű- ri! Az ideális feleség a csa- ládi naprendszer igazgatója. A komor napokat el kell űzni. Semmi sem romtja meg annyira a családi életet, mint a bo- rus hajnalok, a könnyes-eső- esték és éjjelek, a szemrehá- nyások jégesőjevel és a köl-

csönös sértések mennydörgésé- vel. Tetszik-e Önnek a jó idő, a szó meteorológiai értelme? Vigye ezt át a saját életébe és akkor nem fog kellően mély- sárban taposnia és feldúlt lé- kekkel gyötrődni.

Ezek az én tanácsaim. Hasz- nára válnak majd ha térhez- megy. De hogy mit kell tennie annak érdekében, hogy meg- szeresse Önt az a fiatalember, akit amint mondja, nagyon, de nagyon szeret? Ösztönöz kijel- lentem, hogy nem tudom. Ez olyan hihetetlenül bonyolult kérdés, hogy arra Önnek nem tudnak megfelelni sem a tu- dósok, sem az írók, sem a pe- dagógusok, sem az egyetemi hallgatók, sőt még a magabiz- tos diplomások sem. Mindenki úgy oldja meg ezt a feladatot, amint tudja. De távolról sem mindig sikeresen. Az ember fel- tud fedezni bámulatos elektro- mos számológépeket, rakétákat tud küldeni a Holdba, de hogy maga iránt szenvedélyes sze- relemre gyújtja a fitos orru Má- sár vagy a hosszú Szergejt, az nem mindig áll az ember mód- jában. De az már igen, hogy magát jobbá tegye. Mert min- dig és mindenben a jót sze- relik és keresik az emberek.”

Akárki írt is levelet M. Kat- jának, a meteorológus, az épí- téssz egy egyszerűen a jó asz- szony, én az utóbbinak a leve- lét vagyok kész aláírni.

Az Ogonyok 1960. márci- us 6-1 számából, rövidít- ves fordította Csiller Ernő